

Napi történelmi forrás

[Középkor](#)

[I. Világháború](#)

[Revízió](#)

[II. Világháború](#)

[kommunizmus](#)

[1956](#)

2016\02\15 [Miklós Dániel 9 komment](#)

Az első rögbimérkőzés Magyarországon

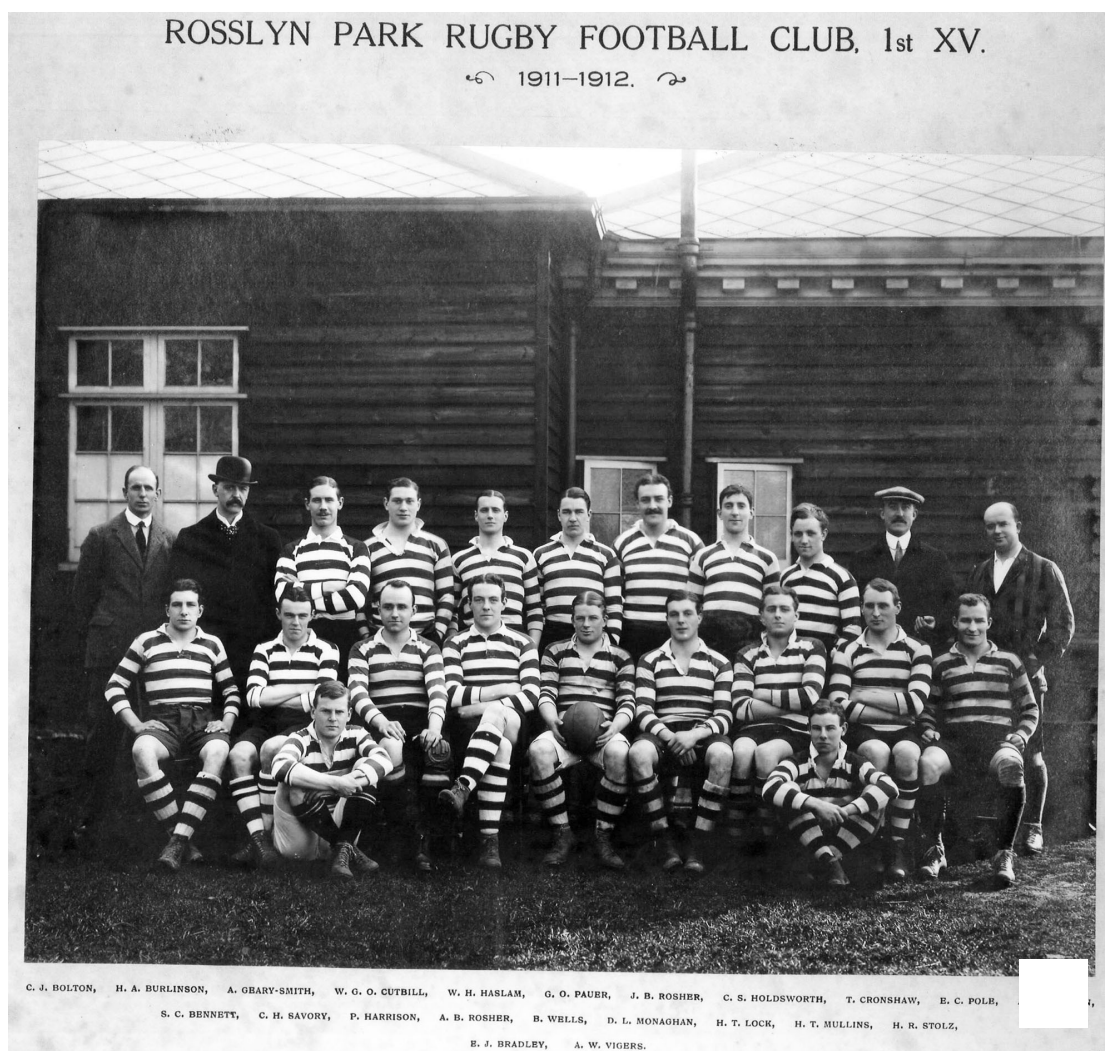
Az angol "rugdaló" mindkét változatát könyvekből már az 1880-as években ismerték Magyarországon. Az első rögbimeccsre mégis csak 1912-ben került sor, jóval a magyar labdarúgás hőkorszaka után: utóbbit kiépült rendszerben, saját szövetség felügyelete alatt játszották a profik és az amatőrök ekkor. A rögbi is már számos nagy változáson ment át, mire a Rosslyn Park azt Közép-Európába hozta túrájával. Jelen bejegyzés az első magyarországi mérkőzésre koncentrál: hogy a sportágat mennyire ismerték a debütálás előtt, illetve miért nem terjed el a rögbi Magyarországon, arról további bejegyzések fognak majd szólni.

Korabeli újsághirdetés az első magyarországi rögbimeccsről

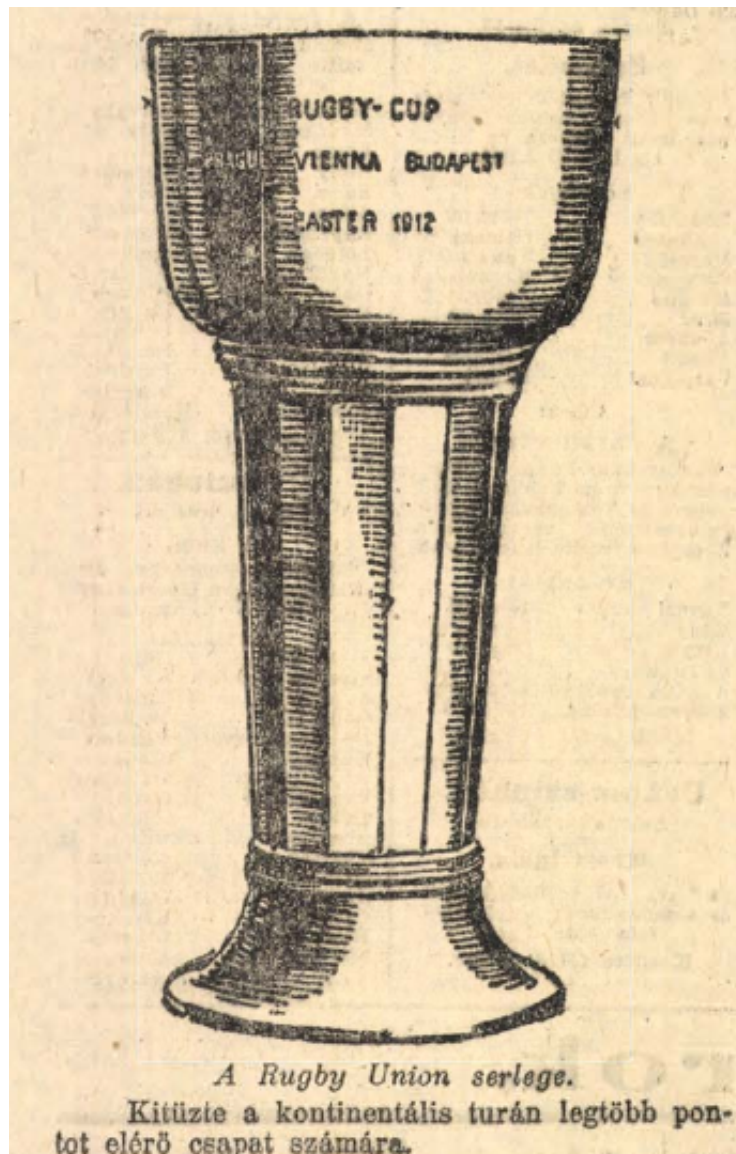
A rögbi kissé mitizált eredettörténetét még talán Magyarországon is sokan ismerik ("egy bizonyos diák, William Webb Ellis felkapta a labdát...") - így a kezdeteket átugorva nézzünk rá az 1895-ös évre, amely a mostani bejegyzés szempontjából lényeges eseményt hozott. Huddersfieldben a javarészt munkásokból álló csapatok szövetsége kilépett a Rugby Football Unionból, és létrehozták a Northern Rugby Football Union. A sportág alapvető játékmenete nem változott, de az új, tizenhárom fővel játszott ligarögbi (rugby league) profi sportként határozta meg magát. Az ok egyszerű: a rögbit Anglia szerte játszották, ám az északi iparvidéken rögbiző munkások nem engedhették meg maguknak, hogy csak úgy játszadozzanak szabadidejükben, mivel egy-egy sérülés könnyen bevételkiesést jelentett a családjuknak. A középosztály viszont maradt az amatőr tizenötös rögbinél - ez csak 1995-ben változott meg, amikor a világszövetség (International Rugby Board - új nevén: World Rugby) engedélyezte a profizmust itt is.

A nagyon zanzásított rögbi-skizma leírás azért fontos, mivel Magyarországra látogató Rosslyn Park a tizenötös kódot játszotta (a magyar cikkek szerint katonatisztek, mérnökök és orvosok alkották a játékoskeretet), így elsőként az uniós változat mutatkozott be Magyarországon. A klub [Wikipédia oldala](#) büszkén hirdeti, hogy nekik köszönhető az első rögbimeccs Prágában, Budapesten és Bécsben (sajnos a klub új honlapján már nem szerepel ez az információ). A magyarországi meccsel kapcsolatban biztosan lehet mondani, hogy a klub legendáriuma nem téved, mivel a korabeli magyar sajtó is szenzációként kezelte az itteni szereplésüket.

A Rosslyn Park csapata az 1911-1912-es szezonban - a nagy múltú klub jelenleg az angol harmadosztályban szerénykedik - Forrás: a [Rosslyn Park FC honlapja](#)

A magyar újságok az 1912-es évben is tudósítottak hosszabb-rövidebb terjedelemben rögbimeccsekről: főleg az akkor már öt válogatott részvételével (Anglia, Franciaország, Írország, Skócia, Wales) zajló Öt Nemzet tornájáról, valamint arról, hogy Németországban is kezd hódítani a sportág. A Pesti Hírlap azonban arról is cikkezett, hogy a Rosslyn Park az Osztrák-Magyar Monarchia területére indul, hogy ott népszerűsítse a sportot. Mivel a csapatnak nem volt akkora játékosállománya, hogy egy A és egy B csapatot játszassanak egymás ellen, itteni rögbiklub pedig nem volt, ezért Nomads néven cambridge-i és oxfordi egyetemistákból álló alkalmi válogatott ellen álltak ki Prágában, Budapesten és Bécsben.

A Pesti Hírlap április 10-i száma illusztrációként mutatja be az angol szövetség, az RFU által felajánlott serleget

A magyarországi helyszín leszervezésében nagy szerepet játszott a kor bulvárlapja, Az Est. A Pesti Hírlap az előbbi újság sportrovatvezetőjének, Gillemot Ferencnek tulajdonítja a sportdiplomáciai sikert, míg a Tolnai Világlapja szerint Miklós Andor felelős szerkesztő és Sebestyén Arnold igazgató szervezőképességét említi. Sikerként azért is könyvelhető el az angolok vendégszereplése, mert Budapesten nem egy, hanem két mérkőzést játszottak: az elsőt április 10-én a Millenárison, majd egy nappal később az FTC Üllői úti pályáján játszottak volna. Ismeretlen okból azonban a második mérkőzés helyszíne is a Millenáris maradt, A meccsek költségeit Az Est állta a Pesti Hírlap információi szerint.

Gillemot Ferencnek (1875-1916) a labdarúgás magyarországi elterjesztésében is nagy szerepe volt a századfordulón - Forrás: Wikipedia Commons

A hírlapok a prágai mérkőzésről is beszámoltak röviden, amit április 8-án, húsvéthétfőn játszottak. Ott a Rosslyn Park nyert meg 17-15-re, hozzátéve, hogy az ottani nézőket magával ragadta a játék. A mintegy negyven fős angol komppánia Prágából másnap vonattal jutott el Budapestre, ahol megérkezésükkor Isler Károly, a BTC második elnöke fogadta őket. Az angolokat mintegy húsz kocsi szállította a szálláshelyükre, a Savoy Hotelbe. A nagykörúti hosszú konvojra, illetve a lapok szerint jó kiállítású játékosokra felfigyeltek a járókelők.

Kép a Rosslyn Park prágai meccséről - a tollal felírt dátum tévesen bécsi mérkőzés dátumát jelöli - Forrás: a [Rosslyn Park FC honlapja](#)

A következő napon megtörtént a magyarországi premier! A nem éppen tavaszi időjárás ellenére délután öt órakor elkezdődött a mérkőzés, amelyre a magyar hírlapok szerint mintegy háromezren voltak kíváncsiak. A Rosslyn Park piros-fehér mezben lépett pályára (ezt a színösszeállítást használja ma is a klub), ami miatt a nézők BTC néven hívták a csapatot: a Pesti Hírlap szerint azért, mert ez a klub nagy szerepet vállalt a rögbi budapesti debütálásnak megszervezésében. Valószínűbb, hogy az összehasonlítás a BTC szintén piros-fehér meze alapján történt. Az erős és gyors iramú, kétszer fél órás bemutató (egy "normál" rögbimérkőzés hossza kétszer negyven perc) első félidejében a Rosslyn Park játszott fölényben, de a térfélcseré után a Nomads ki tudott egyenlíteni - a tudósítások szerint ez

azért is sikerült nekik, mert mögülük fújt a szél. A végeredmény 16-16 lett, amit a lapok teljesen normálisnak könyveltek el a mérkőzés bemutató jellege miatt.

A Tolnai Világlapjának fényképe az első magyarországi rögbimérkőzésről

És a nézők? Az első beszámolók jórészt pozitívak voltak. Ellenben hiába írták le a lapok a meccs előtt cikkeikben nagyon röviden a rögbi szabályait, eleinte a lelátókon helyet foglalók nem igazán értették, hogy mi is történik a pályán. A Budapesti Hírlap szerint a nézőket különböző szakértők hangos kommentálása segítette az eligazodásban, és a mérkőzés végére már eléggé jól tájékozódtak a lelátóról is a Millenárisra kilátogatók. A lefújás után pedig nagy ováció fogadta a pályáról levonuló játékosokat. Egy nappal később, a második találkozót is öt órakor rendezték, amelyet a hírek szerint Budapest polgármestere, Bárczy István is megtekintett. A túrázók ezt követően továbbutaztak Bécsbe, ahol egy mérkőzést játszottak. Egy őszi híradás szerint a Rosslyn Park szívesen emlékezett vissza a tavaszi, Monarchiabeli bemutatóira. A klub és az első tapasztalatok alapján tehát pozitívnak értékelhető a rögbi magyarországi debütálása. Felmerül a kérdés, hogy akkor miért nem terjedt el? Erről egy másik bejegyzés fog majd beszámolni.

Rugby-mérkőzések Budapesten.

Szerdán és csütörökön rugby mérkőzés lesz Magyarországon.

Kissé különös, hogy azon a talajon, amelyen az association termékeny otthonra talált, csak 15 év múltán kísérik meg az iker testvérnek bemutatását, megismertetését. A „jobb későn, mint soha“ elvénél fogva, mi is csak örülhetünk annak, hogy végre akadtak vállalkozó férfiak, akik módot nyujtanak a mi páratlanul sportszerető közönségünknek arra, hogy az angol nemzet második nemzeti játékát, az oly sokat emlegetett rugby footballt megismerhesse. Már csak azért is kíváncsiaknak kell lennünk, mert csodálatosképen a legtöbb angol jobban szereti a rugbyt az associationnál, az amerikaiakról nem is beszélve.

Amint annak idején a labdarugás igazi művészetét angol amateur játékosok ismertették meg velünk, ezuttal is 36 angol jön a mi szép fővárosunkba, hogy meggyőzze a mi Angliában is híres közönségünket a rugby előnyeiről, az associationnál különb voltáról. Valóságos angol kolónia lesz tehát a héten nálunk, tekintve, hogy a Bishop Auckland is 16 játékosal időzik fővárosunkban.

A sportok őshazájának fiait szívesen látjuk magunk között és biztosan tudjuk, hogy szereplésüknek leginkább a magyar sport veszi használt. Reméljük, hogy a rugby bemutató mérkőzés olyan nivós lesz, hogy a mi különösen fogékony közönségünk előtt igen kedvező fogadtatásra talál az eddig ismeretlen játék, aminek szívből örülnénk, mert minden magyarnak örülni kell, ha egy újabb sportág nyer polgárjogot hazájában.

Az első bemutató mérkőzés szerdán lesz és pedig a millenáris pályán, ahonnan az association football indult el hódító útjaira. Ellenfelek lesznek az oxfordi és cambridgei egyetemek válogottjaiból álló csapat és London egyik legjobb rugby csapata, a Rossbyn Park Football Club. Mindegyik játékos nemcsak hogy amateur, hanem Anglia legjobb társadalmához tartozik és így igazán kiváló vendégeket üdvözölhetünk bennük.

Rugby.

Rugby mérkőzések Budapesten. Magyarországon a football iránt érdeklődő közönség csak azt a játékot ismeri, melyet a MLSz. tagegyleteinek csapatai üznek, s amelyben minden vasárnap a különböző pályákon gyönyörködik. Künn Angliában és Franciaországban azonban a footballnak egy másik válfaját is kultiválják, a rugby-t. Ezt Budapesten csak a lapok hireiből ismeri a közönség, pedig hogy érdekes és szép játék azt bizonyítja óriási elterjedése. Franciaországban például a rugby mérkőzésnek huszszor akkora közönsége van, mint a nálunk ismert associationnak. Németországban már rég gyökeret vert a rugby, csak nálunk nem üzik, mert nem ismerik. Pedig nem lehet rossz sport az, amit Angliában legalább annyi egyesület kultivál, mint az associationt.

A rugby lényegét később még lesz alkalmunk ismertetni, most csak azt jegyezzük meg, hogy annyiban változatosabb és izgalmosabb, mint a nálunk divatos játék, amennyiben a labdát kézben is szabad vinni. Az angol Rugby Union az itt járt angoloktól értesült, mily nagy és fejlett sportélet uralkodik nálunk, s mennyi híve van az associationnak. Összeköttetést keresett tehát velünk, mert Magyarországot meg akarja hódítani a rugby számára.

A Rugby Union megbízásából London legelső amatőr rugby-klubja a Rosssbyn Park Football Klub csapata és Oxford-Cambridge egyetemi hallgatóiból kombinált csapat jön Budapestre, hogy a rugby-t április 10-én és 11-ikén Budapesten bemutathassa.

A kétségkívül páratlanul szenzációs sportesemények közül az egyik a Millenáris pályán, a másik az Üllői-úti pályán kerül döntésre.

Pedig optimista beharangozó cikkeket közölt a sportágról a Pesti Hírlap és a Pesti Napló is

Utóirat: ez a bejegyzés nem jött volna létre Tóth Sándor nélkül, aki ha nem ülteti a fülembe a bogarat a Rossslyn Park kapcsán, akkor lehet, hogy ilyen mélyen nem ásom bele magam a rögbi magyarországi történetébe.

Források:

[A ligarögbi története a National Rugby League honlapján](#)

A Budapesti Hírlap 1912. április 10-11-én megjelent számai

A Pesti Hírlap 1912. március 31-én, április 7-, 9-10-én megjelent számai

A Pesti Napló 1912. április 11-én és szeptember 15-én megjelent számai

Címkék: [Budapest Sport](#) [Osztrák-Magyar Monarchia](#) [Rögbi](#)

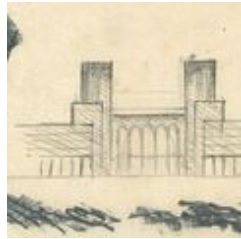
Tetszik 47

Ajánlott bejegyzések:

["Női holttest az utazókosárban"](#)

[A Madách tér házai és az Erzsébet sugárút - egy torzóban maradt nagyberuházás](#)

[Roncstemető: Budapest, 1956](#)

["Az átkos múlt maradványainak egy részét felszámoltuk"](#)

[A Curie/U 14: a Monarchia francia tengeralattjárója](#)

Otthonterkép

Országosan **70 ezer** ingatlan közül válogathat, hirdetésével **400 ezer** lakáskereső találkozhat.

Használja Magyarország vezető térképes ingatlanportálját!

A bejegyzés trackback címe:

<http://napitortenelmiforras.blog.hu/api/trackback/id/8371272>

Kommentek:

A hozzászólások a [vonatkozó jogszabályok](#) értelmében felhasználói tartalomnak minősülnek, értük a [szolgáltatás technikai](#) üzemeltetője semmilyen felelősséget nem vállal, azokat nem ellenőrzi. Kifogás esetén forduljon a blog szerkesztőjéhez. Részletek a [Felhasználási feltételekben](#).

1 hozzászólás

Rendezés:

Hozzászólás írása...

Zoltán Boros · Informatikai menedzser, TKKI

Köszönet! ha nem haragszotok feltettük a magyar oldboys rugby honlapra a linket. (www.odboysrugby.hu)

Tetszik · Válasz · 22 órája

 Facebook Comments Plugin

[UWR Mayfly 2016.02.15. 15:28:46](#)

Jó poszt, szép gyűjtés!

[Válasz erre](#)

[cuba libre 2016.02.15. 17:56:01](#)

Tetszett !

[Válasz erre](#)

[Miklós Dániel 2016.02.15. 18:12:13](#)

[@cuba libre](#): [@UWR Mayfly](#): Ahogy a bevezetőben lehetett olvasni, lesz még folytatása, mert anyag még van ehhez a témához.

[Válasz erre](#)

[Man-drake 2016.02.15. 22:18:32](#)

Köszönet! ha nem haragszotok feltettük a magyar oldboys rugby honlapra is a linket.
(www.odboysrugby.hu)

[Válasz erre](#)

[Man-drake 2016.02.15. 22:20:29](#)

[@Man-drake](#): bocs: www.oldboysrugby.hu
:)

[Válasz erre](#)

[Miklós Dániel 2016.02.15. 23:01:36](#)

[@Man-drake](#): Én nem haragszom érte, remélem más sem fog ;)

[Válasz erre](#)

[Vidaszl 2016.02.16. 20:10:12](#)

Jó kis összeállítás. A magyar rögbi állandóan bővülő történeti oldalára www.ecbservices.hu/RogbitortenelemHu már sikerült némi anyagot gyűjteni erről a meccsről (részben a Rosslyn Park RFC történelmi oldalának szerkesztőjével folytatott rövid levélváltást követően), de ez alaposabb és több forrásos.

[Válasz erre](#)

[Miklós Dániel 2016.02.16. 20:15:38](#)

[@Vidaszl](#): Ha nem probléma, az oldalt egy későbbi bejegyzéshez fel fogom használni hivatkozással, mert van még jó pár hasznos információ itt a rögbi magyarországi történetével kapcsolatban.

[Válasz erre](#)

[Vidaszl 2016.02.16. 20:32:18](#)

[@Miklós Dániel](#): Persze, semmi akadály.

Azért csinálom, hogy ne tűnjenek el a még meglévő anyagok - a nálam meglévő anyagok egytizedét sikerült eddig feltenni (persze ezek az 1980. utáni anyagok). Közben egyre több régi forrás kereshető elektronikusan, remélem egyszer már a Nemzeti/Népszport és elődei is bekerülnek ebbe a körbe. És természetesen én is kitenném ezt a cikket a honlapunkra forrásmegjelöléssel. Jól látom a Tolnay archív csak fizetősén érhető el?

[Válasz erre](#)

Napi történelmi Forrás

Napi történelmi forrás
1672 kedvelés

Tetszik az oldal Megosztás

Az ismerőseid közül te lehetsz az első, akinek ez tetszik.

 Napi történelmi forrás
11 órája

Hetvenegy éve és pár napja, 1945. február 13-án ért véget Budapest ostroma. A harcok hatása mai napig látható városszerte, és számos kérdés is kapcsolódik az ostromhoz. Valóban szükség volt a hidak felrobbantására? Mi történt a szovjet hadikövetekkel? Mai posztunkban a Gosztonyi Péter a "Budapest-erőd" egykori parancsnokával, Karl Pfeffer-Wildenbruch tábornokkal 1961-ben készített interjújából válogattunk.

Napi történelmi forrás

MINDEN JOG FENNTARTVA! A Napi Történelmi Forrás blog szerkesztői, szerzői történészek, levéltárosok, nyelvészek; minden hétköznap egy forrást mutatnak be. Visszaemlékezések, naplók, jegyzőkönyvek, fényképek, képeslapok ugyanúgy középpontba kerülhetnek egy korszak, esemény leírásánál, mint filmfelvételek vagy hanganyagok.